

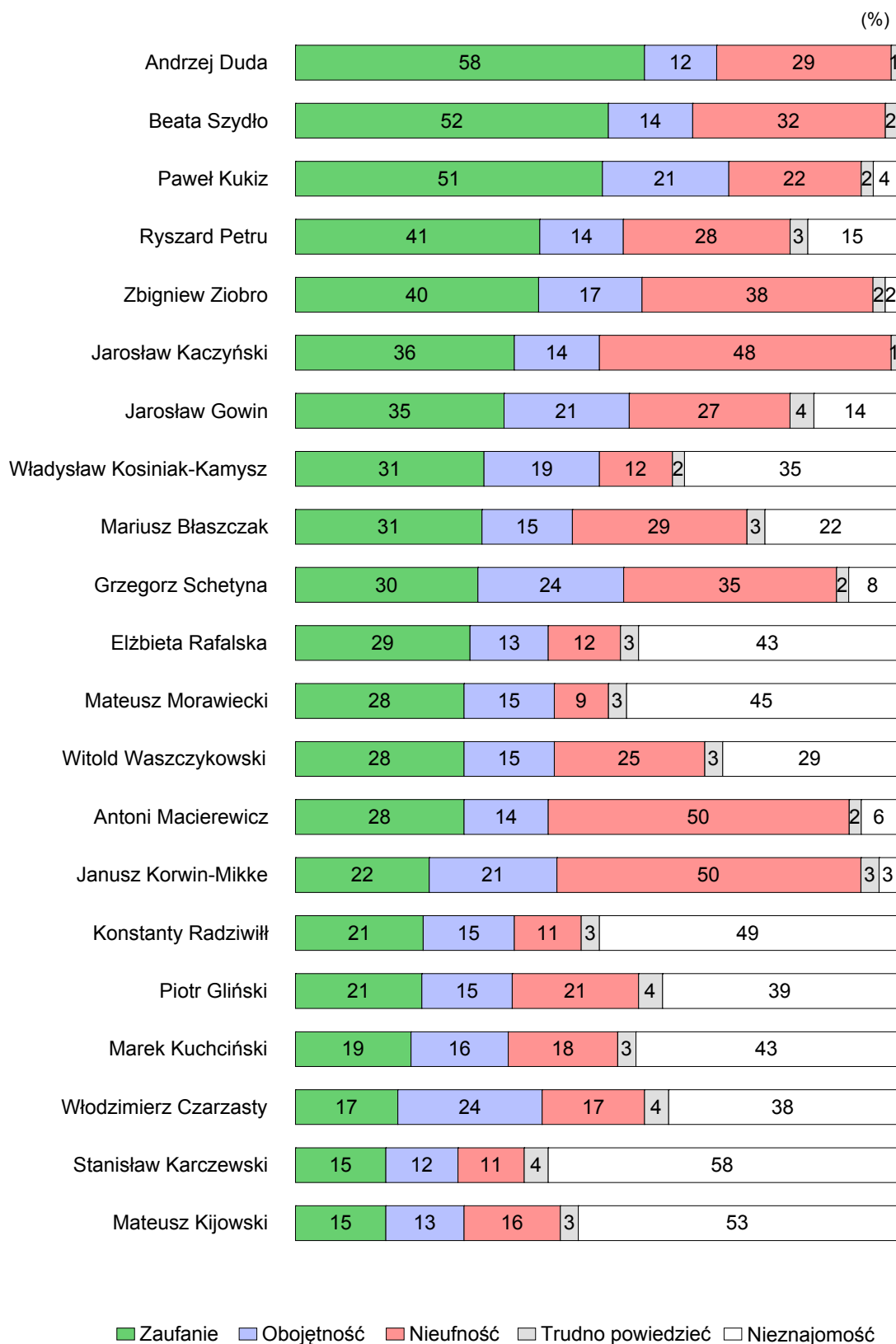
Zaufanie do polityków w kwietniu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W kwietniu¹, podobnie jak w ostatnich miesiącach, liderem rankingu zaufania społecznego pozostaje prezydent Andrzej Duda. Ufa mu blisko trzy piąte ankietowanych (58%) – nieznacznie mniej niż miesiąc temu (spadek zaufania o 1 punkt procentowy). Stabilne są także notowania zajmujących kolejne miejsca na liście najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków – premier Beata Szydło (52% deklaracji zaufania) oraz Pawła Kukiza (51%).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się już na niższym poziomie. Dwie piąte ankietowanych ufa liderowi Nowoczesnej Ryszardowi Petru (41%). Niemal takim samym zaufaniem cieszy się minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (40%). Trochę mniej osób – nieco ponad jedna trzecia respondentów darzy zaufaniem prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (36%) i niemal tylu samo ma zaufanie do szefa resortu nauki i szkolnictwa wyższego, wicepremiera Jarosława Gowina (35%).

Kolejne miejsca w kwietniowym rankingu – z zaufaniem niespełna jednej trzeciej ankietowanych zajmują: lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz, szef MSW Mariusz Błaszczak (po 31% pozytywnych wskazań), przewodniczący PO Grzegorz Schetyna (30%) oraz minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (29%). Prawie tylu samo ankietowanych deklaruje zaufanie do również stosunkowo mało znanego, ale bardzo dobrze ocenianego przez identyfikujące go osoby ministra rozwoju i wicepremiera Mateusza Morawieckiego oraz do szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego i ministra obrony Antoniego Macierewicza (po 28% deklaracji zaufania).

Na dalszych pozycjach – z zaufaniem około jednej piątej badanych – lokują się: niezmiennie bardzo kontrowersyjnie postrzegany Janusz Korwin-Mikke (22%), nierozpoznawany przez prawie połowę respondentów, ale dość dobrze oceniany przez identyfikujące go osoby szef resortu zdrowia Konstanty Radziwiłł, a także minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (po 21% deklaracji zaufania) i marszałek Sejmu Marek Kuchciński (19%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (311) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 31 marca – 7 kwietnia 2016 roku na liczącej 1104 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Podobnie jak miesiąc temu, końcowe miejsca w rankingu przypadły szefowi pozaparlamentarnego SLD Włodzimierzowi Czarzastemu, któremu ufa obecnie 17% ankietowanych, oraz marszałkowi Senatu Stanisławowi Karczewskiemu i liderowi KOD Mateuszowi Kijowskiemu (po 15% pozytywnych wskazań), których nie rozpoznaje większość badanych.

Spośród polityków uwzględnionych w badaniu największą nieufność budzą Janusz Korwin-Mikke oraz Antonii Macierewicz – politycy od wielu lat zaliczani do najbardziej kontrowersyjnych postaci sceny politycznej. Nie ufa im po 50% ankietowanych. Tylko nieco rzadziej z brakiem zaufania ze strony respondentów spotyka się prezes PiS Jarosław Kaczyński (48%). W ocenach tych trzech polityków nieufność wyraźnie przeważa nad zaufaniem. Bilans ten relatywnie najgorzej wypada w przypadku Janusza Korwin-Mikkego (28 punktów przewagi deklaracji nieufności nad zaufaniem), w trochę mniejszym stopniu negatywne nastawienie dominuje w ocenach Antoniego Macierewicza (różnica 22 punktów procentowych) i w najmniejszym w ocenach prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (12 punktów przewagi deklaracji nieufności nad zaufaniem).

Sporą nieufność budzi ponadto osoba ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry (38% wskazań). Nieco ponad jedna trzecia ankietowanych nie ma zaufania do lidera PO Grzegorza Schetyny (35%), a prawie co trzeci nie ufa premier Beacie Szydło (32%).

Kwiecień nie przyniósł większych zmian w społecznych ocenach polityków. O znaczącej poprawie notowań można mówić jedynie w przypadku minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej, która drugi miesiąc z rzędu zyskuje w ocenie badanych. W stosunku do marca odsetek respondentów deklarujących zaufanie do niej wzrósł o 5 punktów procentowych. Minimalnie lepiej niż miesiąc temu wypada ponadto bilans ocen liderów ugrupowań opozycyjnych – szefa SLD Włodzimierza Czarzastego oraz lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza. Korzystne zmiany wyrażają się jednak w tym przypadku jedynie w bardzo niewielkim – w granicach błędu pomiaru – spadku ocen negatywnych (po 3 punkty procentowe).

Minimalnie słabsze od marcowych okazały się natomiast notowania wicepremiera Piotra Glińskiego, Mateusza Morawieckiego i Witolda Waszczykowskiego, którzy w stosunku do ubiegłego miesiąca nieznacznie stracili na zaufaniu badanych (po 3 punkty procentowe).

Tabela 1. Stosunek do polityków w kwietniu 2016

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	IV '16	Różnica od III '16	IV '16	Różnica od III '16		
	w procentach					
Andrzej Duda	58	-1	29	1	12	0
Beata Szydło	52	0	32	-1	14	0
Paweł Kukiz	51	-1	22	-3	21	4
Ryszard Petru	41	2	28	1	14	15
Zbigniew Ziobro	40	1	38	-1	17	2
Jarosław Kaczyński	36	0	48	-1	14	0
Jarosław Gowin	35	2	27	0	21	14
Władysław Kosiniak-Kamysz	31	0	12	-3	19	35
Mariusz Błaszczak	31	1	29	0	15	22
Grzegorz Schetyna	30	-2	35	1	24	8
Elżbieta Rafalska	29	5	12	-1	13	43
Mateusz Morawiecki	28	-3	9	0	15	45
Witold Waszczykowski	28	-3	25	1	15	29
Antoni Macierewicz	28	0	50	1	14	6
Janusz Korwin-Mikke	22	*	50	*	21	3
Konstanty Radziwiłł	21	*	11	*	15	49
Piotr Gliński	21	-3	21	-1	15	39
Marek Kuchciński	19	-2	18	2	16	43
Włodzimierz Czarzasty	17	2	17	-3	24	38
Stanisław Karczewski	15	0	11	0	12	58
Mateusz Kijowski	15	2	16	1	13	53

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0.

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

* W marcu 2016 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań															
	2015												2016			
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	w procentach															
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	20	23	22	30	31	
W. Czarzasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	17	
A. Duda	28	40	44	54	57	56	56	55	56	55	52	56	56	59	58	
P. Gliński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	16	18	17	24	21	
J. Gowin	25	25	25	-	27	25	25	27	25	29	30	27	29	33	35	
J. Kaczyński	31	32	34	31	32	32	30	32	31	32	30	34	33	36	36	
S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	15	15	
M. Kijowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	15	
J. Korwin-Mikke	17	20	19	19	18	14	15	17	14	18	-	-	-	-	22	
W. Kosiniak-Kamysz	16	-	-	14	17	17	19	-	-	22	25	25	23	31	31	
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	14	16	21	19	
P. Kukiz	-	-	-	58	52	48	42	38	38	44	45	45	49	52	51	
A. Macierewicz	17	17	18	18	-	-	-	-	16	19	22	26	26	28	28	
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	22	24	31	28	
R. Petru	-	-	-	-	14	16	17	20	23	30	39	37	36	39	41	
K. Radziwiłł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	
E. Rafalska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	11	24	29	
G. Schetyna	32	32	35	30	35	33	36	35	37	33	32	32	31	32	30	
B. Szydło	-	-	-	-	30	37	37	37	39	43	46	49	49	52	52	
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	19	22	31	28	
Z. Ziobro	27	31	29	29	31	28	28	30	28	29	31	35	33	39	40	

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2015											2016			
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach														
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	23	22	20	29	29
W. Czarzasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	20	17
A. Duda	23	20	24	24	18	19	16	21	20	19	30	28	27	28	29
P. Gliński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	20	22	19	22	21
J. Gowin	29	24	27	-	28	29	27	26	28	25	28	30	28	27	27
J. Kaczyński	49	47	48	50	46	48	49	50	50	49	53	49	50	49	48
S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	11	11
M. Kijowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	16
J. Korwin-Mikke	57	54	55	56	56	62	64	59	61	58	-	-	-	-	50
W. Kosiniak-Kamysz	8	-	-	10	9	8	8	-	-	7	11	12	14	15	12
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	17	14	16	18
P. Kukiz	-	-	-	12	17	24	27	28	30	27	27	28	25	25	22
A. Macierewicz	51	50	49	52	-	-	-	-	53	55	55	50	45	49	50
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	8	9	9	9
R. Petru	-	-	-	-	10	9	9	13	16	14	18	26	26	27	28
K. Radziwiłł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
E. Rafalska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	10	13	12
G. Schetyna	29	23	23	25	25	26	24	23	21	24	27	32	32	34	35
B. Szydło	-	-	-	-	14	20	23	29	30	27	33	31	33	33	32
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	18	17	24	25
Z. Ziobro	41	38	40	39	38	42	41	39	40	41	44	39	39	39	38

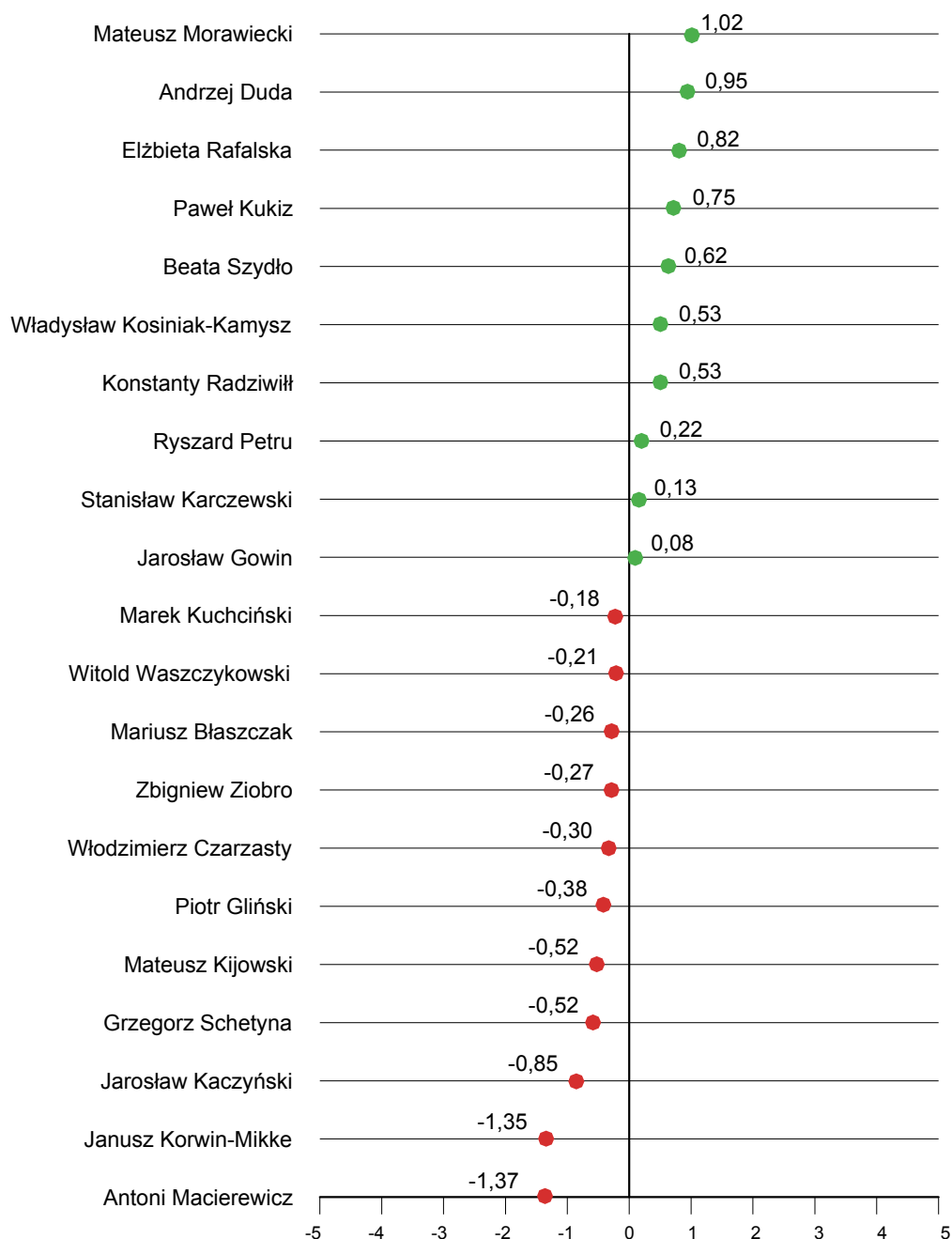
ŚREDNIE OCEN

W naszym pytaniu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów +1 do +5), obojętność (0) i nieufność (-1 do -5) wobec poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznamośności, które odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

W kwietniu, podobnie jak miesiąc temu, pierwsze miejsce pod względem wartości średniej ocen zajmuje wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki (średnia wynosi 1,02), który wyprzedza nieco w tej klasyfikacji cieszącego się największym zaufaniem społecznym, ale i mającego także zdeklarowanych przeciwników prezydenta Andrzeja Dudę (0,95). Trzecie miejsce w rankingu średnich ocen przypadło w tym miesiącu minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiecie Rafalskiej, wyraźnie zyskującej ostatnio na popularności (średnia ocen 0,82). Do czołówki najlepiej odbieranych przedstawicieli sceny politycznej zaliczają się również, tak jak dotychczas, Paweł Kukiz (0,75) i premier Beata Szydło (0,62). Wysoką średnią ocen – świadczącą o dużej przewadze pozytywnych nastawień – mają także lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz i minister zdrowia Konstanty Radziwiłł (średnie ocen po 0,53 punktu). Pozostali politycy postrzegani są już bardziej krytycznie.

Dodatnią średnią ocen, wskazującą jednak tylko na niewielką przewagę zaufania nad nieufnością, ma Ryszard Petru (0,22). Pozytywne i negatywne noty prawie równoważą się w ocenach marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego (0,13) oraz wicepremiera Jarosława Gowina (0,08).

RYS. 1. ZAUFAJĄCE DO POLITYKÓW W KWIETNIU 2016 – ŚRĘDNE NA SKALI OD -5 „GŁĘBOKA NIEUFNOŚĆ” DO +5 „PEŁNE ZAUFAJĄCE”

Ujemną, ale niezbyt niską średnią ocen, świadczącą raczej o kontrowersyjnym niż wyraźnie negatywnym nastawieniu, mają marszałek Sejmu Marek Kuchciński (-0,18) i minister spraw zagranicznych Witold Waszczykowski (-0,21). W relatywnie niewielkim stopniu nieufność przeważa nad zaufaniem w ocenach Mariusza Błaszczaka, Zbigniewa

Ziobry, Włodzimierza Czarzastego i wicepremiera Piotra Glińskiego (średnie ocen w granicach -0,26 do -0,38). Wyraźnie niekorzystnie wypada natomiast bilans ocen liderów środowisk opozycyjnych – przewodniczącego PO Grzegorza Schetyny oraz Mateusza Kijowskiego (średnie ocen po -0,52). Nieufność zdecydowanie dominuje w ocenach prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (-0,85). Spośród polityków uwzględnionych w badaniu zdecydowanie najgorsze notowania mają u Polaków Antoni Macierewicz (-1,37) i Janusz Korwin-Mikke (-1,35).

Od marca niewiele zmieniło się w społecznym odbiorze przedstawicieli naszej sceny politycznej. Porównanie wartości średnich ocen z dwóch ostatnich pomiarów świadczy o tym, że żaden z polityków nie zyskał ani też nie stracił znacząco w opinii badanych. Stosunkowo najbardziej poprawiła się średnia ocen minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej, w przypadku której odnotowaliśmy wzrost liczby badanych deklarujących do niej zaufanie. Zmiana ta miała jednak zbyt małe natężenie, by w stopniu istotnym statystycznie zaważyć na jej dotychczasowym bilansie ocen.

Tabela 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmian)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	marzec 2016	kwiecień 2016	Różnica
Elżbieta Rafalska	0,56	0,82	0,26
Włodzimierz Czarzasty	-0,53	-0,30	0,23
Paweł Kukiz	0,58	0,75	0,17
Mateusz Kijowski	-0,65	-0,52	0,13
Jarosław Gowin	-0,04	0,08	0,12
Beata Szydło	0,51	0,62	0,11
Ryszard Petru	0,12	0,22	0,10
Zbigniew Ziobro	-0,37	-0,27	0,10
Mariusz Błaszczak	-0,33	-0,26	0,07
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,50	0,53	0,03
Jarosław Kaczyński	-0,87	-0,85	0,02
Marek Kuchciński	-0,13	-0,18	-0,05
Andrzej Duda	1,01	0,95	-0,06
Stanisław Karczewski	0,19	0,13	-0,06
Antoni Macierewicz	-1,27	-1,37	-0,10
Piotr Gliński	-0,27	-0,38	-0,11
Mateusz Morawiecki	1,13	1,02	-0,11
Grzegorz Schetyna	-0,40	-0,52	-0,12
Witold Waszczykowski	-0,09	-0,21	-0,12

Różnice średnich ocen nieistotne statystycznie na poziomie ufności $p = 0,05$

Kwiecień nie przyniósł większych zmian w społecznym poparciu dla polityków. Największym zaufaniem cieszą się prezydent Andrzej Duda, premier Beata Szydło oraz Paweł Kukiz. Z największą nieufnością spotykają się Janusz Korwin-Mikke, szef MON Antonii Macierewicz oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński.

Jeśli wziąć pod uwagę oceny tylko tych respondentów, którzy identyfikują poszczególnych polityków, to wśród rozpoznających go osób najlepsze notowania ma wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki. Nieco mniej korzystnie wypada bilans zaufania i nieufności w przypadku powszechnie znanego i najczęściej obdarzanego zaufaniem prezydenta Andrzeja Dudy. Do pierwszej trójki najlepiej ocenianych polityków zalicza się także obecnie wciąż nieznana dużej części badanych minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska. W kwietniu to właśnie ona była jedynym politykiem, który wyraźnie zyskał na zaufaniu, co można wiązać w uruchomieniem programu Rodzina 500+.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA